

ALGEMEEN BESTUUR

ONDERWERP

Digitale Strategie 2026-2030

PROGRAMMA

Financiën, organisatie en informatie

PORTEFEUILLEHOUDER

J. Lodders

Het Algemeen Bestuur besluit

1. De Digitale Strategie 2026-2030 als vervolg op de Informatiestrategie 2021-2025 vast te stellen.
2. In te stemmen met het scenario 'Bestendig en proactief' met de daarbij behorende financiële consequenties.

Korte samenvatting

De Digitale Strategie 2026-2030 bevat nieuwe digitalisering- en ICT-doelstellingen van het waterschap. De strategie heeft als motto 'digitaal bedreven, open en innovatief'. De afgelopen jaren is in veel opzichten een voldoende digitale basis neergezet. Met deze strategie wordt op deze basis voortgebouwd.

Waterschap Zuiderzeeland investeert de komende 5 jaar in het slim inzetten van digitale technologie en data in onze processen en taken. De digitale dienstverlening wordt verder uitgebreid. Het waterschap zal bijvoorbeeld de kennis en -informatie over ons waterbeheer beter digitaal ontsluiten. Tot slot gebruikt het waterschap meer landelijke digitale innovaties voor de watersector.

Relevante kaders

- Waterbeheerprogramma 2022-2027
- Bestuursprogramma 2023-2027
- Informatiestrategie 2021-2025
- ZZL Ontwikkelkompas
- UvW Vaarkaart Digitale op Koers
- Nederlandse Digitaliseringsstrategie van Min. BZK
- Nieuw wetgevend kader, waaronder:
 - Cyberbeveiligingswet: implementatie de EU-richtlijn NIS-2
 - ePrivacy Verordening
 - Wet Weerbaarheid Kritieke Entiteiten (WWKE)

Lelystad, 15 juli 2025

het college van Dijkgraaf en Heemraden,

de secretaris-directeur,
ing. W. Slob MSc.

de dijkgraaf,
ir. H.C. Klavers.

Aanleiding

De Informatiestrategie 2021-2025 is de leidraad en het kader geweest voor de digitale ontwikkeling van Waterschap Zuiderzeeland (zie bijlage c). Deze strategie is grotendeels gerealiseerd, en vraagt om een herijking. Daarnaast is er nieuwe wet- en regelgeving die vanaf 2026 ingaat. Dit maakt dat de Digitale Strategie nu als besluit voorligt.

De Digitale Strategie (bijlage a) is het nieuwe strategisch kader dat richting geeft aan de ontwikkeling van onze informatievoorziening. Deze consequenties gaan niet alleen om technologie. Het gaat ook om de benodigde organisatie binnen Waterschap Zuiderzeeland. De strategie vertaalt zich naar een meerjarig ontwikkelprogramma van 4 à 5 jaar. Met de bijbehorende consequenties voor de meerjarenbegroting.

Digitale ontwikkelingen gaan snel. Nieuw aangekondigde digitale toepassingen zijn meestal binnen 3 jaar (en steeds vaker nog korter) relevant voor ons werk. Met deze Digitale Strategie geeft het Algemeen Bestuur koers en stelt prioriteiten voor de ZZL-organisatie.

Beoogd effect

De Digitale Strategie richt zich op een doeltreffende en doelmatige inrichting van het waterschap. Dat is met een specifieke focus op het domein van informatievoorziening en digitale technologie. In deze periode beoogt de Digitale Strategie om als organisatie te groeien naar een digitaal bedreven, open en innovatief waterschap.

Onderbouwing beslispunten

1.1 De Digitale Strategie geeft verdere invulling aan de bredere ontwikkeldoelen van het waterschap.

Het ZZL Ontwikkelkompas schetst *drie ontwikkelbewegingen* die de organisatie nodig heeft om de uitdagingen voor de toekomst aan te gaan. Met deze Digitale Strategie investeert Waterschap Zuiderzeeland de komende jaren in deze ontwikkelbewegingen. Het perspectief van de digitale strategie is een organisatie die vakbekwaam vergaande digitalisering inzet voor het efficiënt behalen van doelen; ook als dat plaatsvindt in een voortdurend veranderende context. Specifiek beoogt deze strategie om als organisatie:

- **solide en veilig te blijven** werken. Juist in een context van toenemende digitale dreiging. Terwijl we tegelijk steeds afhankelijker zijn van digitale technologie;
- te groeien in het **organisatiebreed datagedreven werken**. Omdat we daarmee onze *waterbeheertaak en complexe opgaven* als duurzaamheid, energieneutraliteit en biodiversiteit adequaat vormgeven;
- **proactief en open** informatie of (onderzoeks-)data te **delen** met onze omgeving. Daarmee ontstaat interactie, verrijken we onze waterkennis met het inzicht van anderen en ondersteunen we *transparant en omgevingsbewust werken* in onze dagelijkse taakuitvoering;
- **digitaal te innoveren** op een aantal specifieke onderwerpen die *adaptie, veerkracht en vernieuwing* van de organisatie bevorderen. Dat is nodig om het complexere waterbeheerwerk van de toekomst effectief op te pakken.

Ons waterschap werkt hiervoor breed samen met andere waterschappen, de Unie van Waterschappen, het Waterschapshuis, het Informatiehuis Water (waar ook RWS en IPO aan deelnemen) en de Stowa.

1.2 De strategie geeft invulling aan de landelijke koers van de waterschappen en vult daarmee Europese en landelijke regelgeving voor het digitale domein in.

De Ledenvergadering van de Unie van Waterschappen heeft de bestuurlijke visie op de digitale transformatie bij de waterschappen in december 2023 vastgesteld. Deze staat bekend onder de naam 'Vaarkaat Digitaal op Koers' (bijlage b). Als vervolg hierop werken de waterschappen individueel en via het Waterschapshuis de strategie verder uit naar hun situatie. De voorliggende Digitale Strategie is de uitwerking van Waterschap Zuiderzeeland.

Daarnaast voorziet de Digitale Strategie in een vertaling van consequenties uit EU en NL-wet- en regelgeving naar het waterschap toe. Afgelopen jaar is landelijk de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS) opgesteld en op 4 juli jl. gepubliceerd (zie bijlage d). Deze NDS is relevant voor de waterschappen en andere overheden. Daarnaast is er o.a. de nieuwe Cyberbeveiligingswet als de Nederlandse invulling van de EU-richtlijn NIS2. Deze is uitgesteld, maar treedt naar verwachting wel in werking in 2026. Beiden hebben hun plek in deze Digitale Strategie.

1.3 De strategie continueert de lijn van een solide en veilige (informatie)basis en breidt dit uit met een ethisch handelingskader.

De afgelopen jaren heeft ons waterschap gewerkt aan een solide en veilige (informatie)basis, met een stevig volwassenheidsniveau. Via nieuwe wetgeving zijn of worden waterschappen benoemd als vitale sector vanuit hun rol als overheid en afvalwaterzuiveraar. Hierdoor wordt het waterschap breder op onze vitale weerbaarheid en veiligheid getoetst. Samen met de toenemende digitale dreiging, stelt dit extra eisen aan onze aantoonbare informatieveiligheid. Dat vraagt bijbehorende structurele inzet en middelen.

Aanvullend vraagt het huidige uitvoeringskader een uitbreiding. De dataficering en inzet van Artificiële Intelligentie (AI) in ons waterschap neemt toe. Dit brengt risico's voor ethisch onverantwoord handelen met zich mee. Een expliciet kader voor (data) ethische vraagstukken helpt bij het bepalen van grenzen voor de inzet van AI. Het opzetten daarvan is onderdeel van de Digitale Strategie. Hiervoor is een bestuurlijke en ambtelijke dialoog voorzien in het vervolg.

1.4 De voorbereidingen voor datagedreven werken van de huidige informatiestrategie krijgen hun vervolg in de nieuwe Digitale Strategie.

De huidige Informatiestrategie heeft vanuit een 'gezonde ambitie' de basis gelegd om datagedreven werken mogelijk te maken en kansen te verkennen. Er is meer samenhang in de informatievoorziening aangebracht, er zijn keuzes gemaakt voor technologie en goede verdeling tussen marktkennis en interne expertise.

Er zijn experimenten gedaan voor data- en beeldanalyse en concrete producten opgeleverd die ingezet worden. Zo is de informatievoorziening voor bijvoorbeeld het monitoren van de Energiestrategie, peilbesluitevaluaties en intern kwaliteitsmanagement sterk verbeterd. Landelijk zijn er meer kansen en experimenten verkend en leerlijnen voor datagedreven werken gevolgd via het Waterschapshuis. Instemmen met deze Digitale Strategie is een 'natuurlijke volgende stap' voor ons waterschap om verdergaande digitalisering en, meer specifiek, datagedreven werken in te zetten in ons werk.

1.5 Een omgevingsgerichte, open en transparante grondhouding van ons waterschap wordt ondersteund met een samenhangende Communicatiestrategie en Digitale Strategie.

De concept Communicatiestrategie hanteert de volgende handvatten voor communicatie: omgevingsgericht, helder en begrijpelijk, open en transparant en met gebruik van technologie. De noodzaak voor openheid en transparantie is wettelijk verankerd, omdat daarmee het vertrouwen van burgers in de overheid gediend is. Vanuit een omgevingsgerichte grondhouding is hier een belangrijke volgende stap te zetten.

Veel besluiten en maatregelen van ons waterschap zijn terug te voeren op onderzoek met bijbehorende resultaten en data. Bijvoorbeeld in omgevingsgerichte projecten of dijkversterkingsprogramma's of ter onderbouwing van nieuwe beleidskeuzes. Deze Digitale Strategie voorziet, waar mogelijk en passend, om ook deze resultaten en data actief openbaar beschikbaar te stellen. Bijvoorbeeld via de website of landelijke platformen voor data- en informatie-uitwisseling.

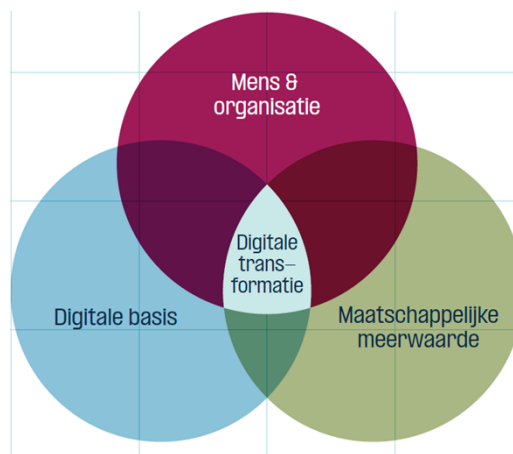
Deze openheid en transparantie kent ook zijn eigen dilemma's en beperkingen. Bijvoorbeeld als open data potentieel de veiligheid en weerbaarheid van onze objecten ondermijnt, of dat uitkomsten van onderzoeken onzeker zijn. Dat maakt dat hierover het bestuurlijk en ambtelijk gesprek nodig zal blijven.

2.1 Scenario "Bestendig en proactief" geeft balans tussen ambitie en realiseerbaarheid.

In de Vaarkkaart is de ambitie geformuleerd voor de watersector en als individuele waterschappen: we willen vanaf 2029 klaar zijn om digitale innovatie passend in te zetten en datagedreven te werken. Met het scenario "bestendig en proactief" wordt vanaf 2026 stap-voor-stap toegewerkt naar deze ambitie. Met in iedere stap een specifieke focus op een deel van onze taak. Het scenario zet de koers op het organisatiebreed ondersteunen van de landelijke ambitie in 2030. Dat is omdat we onderkennen dat er onderweg lessen te leren zijn. En dat de realisatie van deze strategie ook naast andere opgaven staat. Ook die spreken het verandervermogen van de organisatie aan; er zijn grenzen aan wat tegelijk kan.

2.2 Met "Bestendig en proactief" investeert u in de organisatie die digitale technologie effectief wenst te gebruiken voor hun taken.

De huidige Informatiestrategie heeft een digitale basis gelegd om op voort te bouwen. Maar om digitale transformatie van nut te laten zijn in onze organisatie is het investeren in de mens en organisatie nodig, gericht op de juiste maatschappelijke doelen.



Om die maatschappelijke meerwaarde te realiseren moeten we consequent blijven investeren in mens en organisatie. Een organisatie waarin medewerkers de mogelijkheden van digitale technologie omarmen en benutten.

De organisatie is opgebouwd met de vakdeskundigheid van de verschillende taken: waterveiligheid, voldoende en gezond water, schoon en gezuiverd water en de bedrijfsvoering. Om de ambitie van de Digitale Strategie vorm te geven zijn binnen deze taken uitbreidingen met nieuwe rollen nodig. Samengevat gaat dit om de volgende nieuwe rollen en expertise:

- Expertise voor invoeren en borgen van de laatste digitale wet- en regelgeving;
- Expertise om concrete opgaven en projecten uit te werken naar passende data-oplossingen. Met het complexer worden van de opgaven en taken zijn data-oplossingen cruciaal. Denk aan projecten als flexibel malen, waterbeschikbaarheid of het optimaliseren van schouw-, onderhouds- en zuiveringsprocessen. Of administratieve processen als vergunningverlening, juridische en beleidsprocessen. Dit type projecten heeft komende jaren behoefte aan doeltreffende visualisaties, dashboarding, (AI-)modellen en geautomatiseerde processturingen. Met deze expertise kan die behoefte ingevuld worden.
- Expertise om gerealiseerde data-oplossingen te onderhouden. Na de oplevering van een data-oplossing is het werk niet af. Voor iedere gerealiseerde oplossing is een 'onderhoudsplicht' voor een jarenlang goede werking ervan. Want anders ontstaan verkeerde uitkomsten die kunnen leiden tot stagnering van processen, foutieve uitkomsten of verkeerde conclusies. Dit gaat niet over ICT-beheer. Het gaat om werkzaamheden om de juiste data te verzamelen, te beheren en voortdurende gegevenskwaliteitscontroles te doen.

Bovenstaande expertise is organisatiebreed nodig binnen de verschillende taken en opgaven; dit voorstel gaat dan ook voor het merendeel niet om 'ICT-personeel'. Het scenario gaat uit van een realistische, gefaseerde opbouw van deze nieuwe rollen per taak, verspreid over meerdere jaren. De hiervoor benodigde loonsom is direct gekoppeld aan de ambities van de Digitale Strategie en valt daarom buiten de scope van Vitaal Zuiderzeeland.

2.3 "Bestendig en proactief" draagt bij aan aantrekkelijk werkgeverschap.

Er zijn enkele elementen waarop dit concreet zichtbaar wordt:

- Werken met een moderne digitale basis draagt bij aan modern werkgeverschap.
- Verschillende professionals (ook uit de 'data en AI-wereld') wensen hun kennis in te zetten voor het maatschappelijk belang; daarbij past het werken bij een waterschap; in een breder netwerk van samenwerkende waterschappen en het Waterschapshuis.
- De vakkennis van de waterschapmedewerkers is onverminderd waardevol voor onze taakuitvoering. Een digitale datagedreven aanpak vraagt om deze praktijkkennis in te brengen en te verrijken met meer inzicht en 'ervaringscijfers'. Daarnaast zijn er voor medewerkers kansen om zich breder te ontwikkelen in analyse en kwaliteitsbeoordeling.

Alternatief

A. U kunt kiezen voor een scenario "doorpakken", waarin het datagedreven werken hoge prioriteit krijgt.

Het belangrijkste kenmerk van het scenario "doorpakken" is het versneld inzetten op de digitale transformatie. Dit scenario streeft naar het organisatiebreed datagedreven werken in 2028. Daarnaast zal ons waterschap meer agenderend zijn voor de landelijke digitale innovatie-agenda. Dit vraagt een trekkende rol van ons waterschap in de landelijke samenwerking voor digitale innovatie. Het behouden van de solide en veilige basis is voor ieder scenario gelijk, dus ook in dit scenario.

Als voordeel heeft dit scenario dat sneller de waarde van datagedreven zichtbaar is in onze taakuitvoering. Zo zullen bijvoorbeeld concrete toepassingen zichtbaar zijn voor de zuiveringstaak naast de (nu al voorziene) watersysteemtaak in 2026 en 2027.

Het nadeel van dit scenario is de hiervoor benodigde inspanning van de organisatie en de grenzen aan wat in termen van verandervermogen mogelijk is. Focus op snelheid op dit onderwerp gaat niet zonder stevige her-prioritering op andere opgaven.

B. U kunt kiezen voor een scenario "volgend", waarin u het absoluut minimaal benodigde uit laat voeren.

Wet- en regelgeving is in dit scenario niet alleen het richtsnoer, maar ook de limiet voor de te nemen maatregelen. Het behouden van de solide en veilige basis is voor ieder scenario gelijk, dus ook in dit scenario. De digitale openheid van ons waterschap beperkt zich tot het wettelijk minimum; het faciliteert niet de ambitie van omgevingsbewust werken. Dit scenario onderkent dat digitale transformatie en datagedreven werken een gegeven is waar het waterschap zijn rol heeft te pakken. Met dit alternatief kiest u voor een pas op de plaats en verwacht u een terughoudende opstelling. Alleen meervoudig bewezen oplossingen van andere waterschappen worden overgenomen door ons waterschap.

Dit scenario heeft als nadeel dat een volgende inhaalslag (met extra middelen) op de langere termijn nodig is. Met dit scenario gaat u daarnaast niet mee in de landelijke lijn die met de waterschapsector is vastgesteld. Tot slot wordt aantrekken en behouden van medewerkers bemoeilijkt.

Overzicht van alternatieven:

De alternatieve scenario's worden hieronder ten opzichte van het voorgestelde scenario "Bestendig en proactief" samengevat:

Scenario	Organisatiebreed datagedreven in:	Open en transparant	Digitaal innoveren
Voorstel: "Bestendig en proactief"	2030	Wat moet en loont	Adopteren
Alternatief A: "Doorpakken"	2028	Wat moet en loont	Aanjagen
Alternatief B: "Volgend"	2032	Wat moet	Volgen

De financiële effecten voor deze alternatieven ten opzichte van het voorstel (zoals uitgewerkt bij de financiële consequenties) zijn dan als volgt:

Effect alternatieven (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Alternatief A: Doorpakken	623	823	861	339	100	100	100
Alternatief B: Volgend	-415	-766	-548	-965	-482	-482	-243

Tabel 1: Financiële effecten van de alternatieven in kaart gebracht t.o.v. het voorstel, scenario "Bestendig en proactief"

Risico's en kanttekeningen

De afhankelijkheid van big-tech en AI en dreigende geopolitieke context brengt onze dienstverlening en soevereiniteit in gevaar.

Op Europees en landelijke niveau is een groeiende zorg over de brede inzet van software en technologie van enkele grote technologiebedrijven. Zeker in combinatie met een dreigende geopolitieke context met wankelend onderling vertrouwen. Deze overheidsbrede zorg uit zich in de nadere uitwerking van thema's als weerbaarheid en soevereiniteit in de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS).

Ons waterschap onderkent dit risico als onderdeel van deze Digitale Strategie; ook dit hoort bij het 'solide en veilig blijven'. We duiden de impact ervan en wegen dit tegen mogelijke alternatieven en benodigde maatregelen. Maar dit onderwerp is geen zaak van een enkel waterschap of de watersector, maar van de hele overheidssector. Ons waterschap werkt daarom ook op dit onderwerp samen met de Unie van Waterschappen, Het Waterschapshuis en andere overheidssectoren.

Hoe duurzaam zijn IT-oplossingen en de inzet van AI?

De steeds verdergaande digitalisering en de inzet van Artificiële Intelligentie (AI) uit zich ook concreet in de groei van datacenters. Zowel lokaal bij organisaties als in grote centrale datacenters, die ieder hun energie- en watergebruik kennen. Hoe verhoudt zich dit tot de waarde die dit oplevert?

In dit bredere maatschappelijk vraagstuk heeft ook ons waterschap bewuste keuzes te maken. De volgende lijn hanteren we hierbij:

- De inzet van IT-oplossingen en AI staat niet op zichzelf, maar dient een groter doel; we beoordelen daarbij het nettoresultaat. Als voorbeeld: er is een keuze om een IT/data-oplossing in te zetten voor een flexibel bemalingsregime. Die is nodig om op de meest duurzame manier onze poldergemalen te gebruiken: het draagt bij aan zowel het behalen van de energiedoelstelling, het handhaven/verbeteren van waterkwantiteit en waterkwaliteit. Zo levert deze IT-oplossing een netto positieve bijdrage aan een grotere duurzaamheids-doelstelling.
- Conform ons inkoopbeleid passen we duurzaamheidscriteria toe bij het verwerven van onze IT-oplossingen. Zowel voor onze interne rekencentra als voor de clouddiensten waar ons waterschap gebruik van maakt.
- Waar mogelijk schalen we onze IT-rekenkracht op en af naar behoefte. Dit dient zowel onze duurzaamheidsdoelstelling als efficiëntie.

- Cloudleveranciers hebben op hun beurt belang bij het zo efficiënt mogelijk gebruik maken van energie en water en bedienen klanten die toenemend hun duurzaamheidseisen stellen.

De combinatie van bovenstaande elementen moet leiden tot de 'meest duurzame, kosteneffectieve' keuze voor inzet van IT en gerichte AI.

ICT- projecten lopen uit of eindigen duurder

Het is bekend dat ICT-projecten, zowel bij het bedrijfsleven als bij de overheid, vaak duurder uitpakken of langer duren. Dat risico is de realiteit voor iedereen en dus ook voor ons. Om dat risico te verkleinen, organiseren we goed opdrachtgeverschap, heldere scope van de opdracht en sturing op het doel. We hanteren een kort-cyclische werkwijze, verwerken voortschrijdend inzicht zo snel als mogelijk en gebruiken een 'minimaal benodigd resultaat' als norm. Dit hoort helder verwoord te staan in een opgestelde projectopdracht. Alle projectgroepen hanteren daarbij het uitvoeringskader van de Digitale Strategie. Deze algemene principes moeten in de projecten concreet naar de situatie toegepast zijn. Zo ontstaat eenduidige, integrale sturing op de risico's. Dat kan dus ook betekenen dat de opdrachtgever besluit voortijdig te stoppen. Projectrisico's sluiten we niet uit. Ze moeten met deze actieve sturing wel beheersbaar blijven.

Grip op GR het Waterschapshuis houden

De Gemeenschappelijke Regeling (GR) het Waterschapshuis (hWh) is onze belangrijkste samenwerkingspartner voor de landelijke samenwerking op ICT. Als 21 waterschappen zijn wij de eigenaar van hWh; we sturen hierin samen hWh aan. We zijn daarin dus niet volledig autonoom. Wel bepalen we zelf op welke onderdelen wij participeren en waar niet. We kunnen agenderen wat wij belangrijk vinden. Alleen zo leveren hWh-producten het beoogde voordeel op in termen van kwaliteit en kosten. Dat vraagt aan onze kant om goed opdrachtgeverschap en gedegen aansturing van hWh. We hebben ons intern goed te organiseren om actief gebruik te maken van de producten van hWh en op de juiste onderwerpen actief te participeren. Tot slot is het belangrijk om richting hWh het efficiënt inzetten van de geboden middelen te blijven benoemen en controleren. In het kader van 'breed samenwerken' vinden nadrukkelijk gesprekken plaats met hWh en andere waterschappen. Samen kijken we waar wij elkaar kunnen versterken. Thema's als innovatie, (open) data delen en digitale dienstverlening en grootschalige licentie-inkoop zijn kansrijk gebleken.

Grip op de steeds toenemende ICT-kosten houden

Het is een feit dat deze kosten voortdurend toenemen. Belangrijkste reden is dat automatisering en digitalisering in onze processen steeds verder gaat. Het is in alle facetten van ons werk zichtbaar en onmisbaar. We streven wel altijd naar doelmatige inzet van deze middelen; we streven naar het 'minder meer'. De Digitale Strategie helpt daarbij door te richten op: "de goede dingen doen".

Daarnaast is, als onderdeel van de solide basis, een meerjarig onderhoud en beheerplan voor ICT opgezet. Deze wordt jaarlijks geactualiseerd en raamt de meerkosten en besparingen (door bijvoorbeeld het saneren van verouderde of overlappende software) voor ICT. Dit plan helpt ons bij het optimaliseren: "de dingen goed doen". De investering in ICT leidt tot effecten in andere onderdelen van de organisatie. Deze worden dan verwerkt in bijbehorende MJOBP van de betreffende taak. Zo is door te investeren in de goede informatievoorziening rondom de energiestrategie een eerste besparing gerealiseerd omdat zo sturing met dynamische energiecontracten i.p.v. traditionele contracten mogelijk werd.

Financiën en capaciteit

Het effect op de meerjarenbegroting voor de uitvoering van de Digitale Strategie wordt hieronder weergegeven vanuit twee invalshoeken:

- uitgesplitst naar de inhoudelijke beleidsonderdelen die gebruikt zijn in de strategie;
- uitgesplitst op basis van de begrotingscomponenten.

Om de Digitale Strategie uit te voeren starten we in 2026 met een benodigd extra budget van circa € 1,2 miljoen. Vanaf 2027 worden de werkzaamheden verder uitgebreid en zal het benodigde jaarlijkse budget worden opgebouwd van € 2 miljoen tot € 2,9 miljoen. In de onderstaande tabellen zijn de financiële consequenties inzichtelijk gemaakt.

Totale kosten (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Solide en Veilige basis behouden	277	393	393	393	393	393	393
Bestendig datagedreven	680	1.203	1.403	1.925	2.164	2.164	2.164
Duurzaam toegankelijk, wat moet en loont	132	275	275	275	275	275	275
Innovatie adopteren	100	100	100	100	100	100	100
Totale kosten	1.189	1.971	2.171	2.693	2.932	2.932	2.932

Tabel 2: Financiële consequenties naar inhoudelijke beleidsonderdelen

Totale kosten (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Exploitatie	100	100	100	100	100	100	100
Loonsom	1.089	1.871	2.071	2.593	2.832	2.832	2.832
Totale kosten	1.189	1.971	2.171	2.693	2.932	2.932	2.932

Tabel 3: Financiële consequenties naar begrotingscomponenten

In de geraamde kostenontwikkeling van de kadernota 2026-2030 is reeds rekening gehouden met de bovenstaande financiële consequenties. In de kadernota is voor 2026 een lastendrukontwikkeling opgenomen die voor huishoudens uitkomt op ca. 11% en voor agrarische bedrijven op 12,6%. Het benodigd budget voor de digitale strategie omvat ca. 1% van de begrotingsomvang tot ca. 2% aan het eind van de planperiode. Hoewel de lastendruk afhangt van verschillende factoren kan indicatief gesteld worden dat het aandeel van de digitale strategie in de lastendrukontwikkeling voor 2026 in de orde grootte van 1% ligt.

Begrotingswijziging

Geen

Communicatie

Het vaststellen van de Digitale Strategie heeft geen directe consequenties voor onze communicatie. Deze strategie wordt via een infographic intern en extern gedeeld. De uitvoering van de strategie heeft gevolgen voor onze communicatie. Zoals in de onderbouwing is benoemd, gaat het hier vooral over de actieve inzet van technologie als één van de communicatie handvatten.

Bijlagen

- Concept Digitale Strategie 2026-2030
- UvW Vaarkart Digitaal op Koers
- Informatiestrategie 2021-2025
- Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS)